

Παλαιοὶ τροχχοδῶροι διηρημένον οἱ ἔθιοι τὸ ἔργον των ἢ τὸ ἐπ' αὐτοῖς χειρογράφον εἰς ἓνα μόνον ἀγοραστήν. Κατὰ τὸν μεσαιῶνα μερικοὶ σπουδασταὶ τῆς Ἀβινιὸν ἔγραφον καὶ ἔπειτα ἀπήγγελλον πρὸς τὸ κοινὸν τοῦ; στίχους των διὰ νὰ συνεχίσουν τὰ σπουδὰς των.

Κατὰ τὸν 16ον καὶ 17ον αἰῶνα οἱ φιλόσοφοι, οἱ ἀνθρωπισταὶ καὶ οἱ χρονογράφοι ἐλάμβανον ἀμοιβὰς ἀξιολόγους. Οἱ καλλίτερον πληρωνόμενοι ἦσαν οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ ἐπιστήμονες. Ὁ Ρουσσὸς διὰ τῆς ποιήσεώς του ἐκέρδισε σεβαστὰς προσόδους χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν τοὺς ἀδάμντας καὶ τὸ χρῆμα τὰ ὅποια τοῦ ἔστειλαν κατὰ περιόδους ἢ Ἐλισσάβετ τῆς Ἀγγλίας καὶ ἡ Μαρία Στούαρτ.

Ἦλθεν ἔπειτα ἡ χρυσῇ ἐποχῇ τῶν Μαικη- νῶν. Οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ συγγραφεῖς ἀπηυθύνον- το πρὸς τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς πρίγκηπας ἀριεργόντες εἰς αὐτοὺς τὰ ἔργα των καὶ συνω- δεύοντες αὐτὰ διὰ κολακευτικῶν ἐπιστολῶν. Ὁ ποιητὴς Μκλέρπ κολακεύων τὸν Ρισελιὲ κα- τώρρωσε νὰ λάβῃ μίαν σύνταξιν μετὰ τὴν ὁποίαν ἔζησε κατ' ὅλην τὴν ζωὴν του. Ὁ Λαφονταίν ἔλαβε σύνταξιν 325 l φράγκων. Κατὰ τὴν β-

σιλείαν τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ'. αἱ συντάξεις τὰς ὁποίας τὸ Κράτος ἐπλήρωνεν εἰς τοὺς τότε λο- γίους ἔφθασαν τὰ 375,000 φράγκα κατ' ἔτος.

Μερικοὶ ὅμως κατώρθωσαν νὰ ἀποκτοῦν πῆ- μιν καὶ πλοῦτον, χωρὶς νὰ προστρέχουν εἰς βυ- σιλεῖς ἢ πρίγκηπας. Ὁ ποιητὴς Σαπελὰν ἄφη- σεν ἀποθνήσκων ἐν ἑκατομμύριον φράγκων, ὁ Μπουαλὼ 286,000. Τοῦναντίον τὰ συγγραφι- κά δικαιώματα τοῦ Λαμπρυγιέρ καὶ τοῦ Κορνη- λίου δὲν ὑπερέβησαν τὰ 7,000 φράγκα. Ὁ Κορνήλιος διὰ μίαν παράστασιν τοῦ «Σιδ» ἐλάμβανε τρίατάλληρα ὡς συγγραφικὰ δικαιώ- ματα καὶ ἀπέθανε ἐν ἐσχάτῃ πενίᾳ. Ὁ Λεσάζ διὰ μίαν παράστασιν τοῦ ἀριστουργήματός του «Τουρκαρέ» ἔλαβεν 9 φράγκα.

Ἐν ἀπὸ τὴν λογοτεχνίαν μεταβῶμεν εἰς τὰς καλὰς τέχνας, εὐρισκόμεθα ἐνώπιον γεγονότων χαρακτηριστικωτέρων. Ὁ Ντύρερ ἀποθνήσκων ἄφησε περιουσίαν 160.000 φρ. δηλαδή ὅσον ἀξίζει σήμερον ἓνας ἀπὸ τοὺς πίνακάς του. Ὁ Κορρετζιο ὑπεχρεώθη νὰ δώσῃ τὸν «Χριστὸν εἰς τὸ Ὄρος Ἐλκιῶν» διὰ νὰ ἐξοφλήσῃ ἓνα χρέος 100 φρ. Τὸ ἄγαλμα τοῦ Μωϋσέως ἐπληρώθη εἰς τὸν Μιχαήλ Ἀγγελον 22,000 φράγκα!

ΣΤΙΧΟΙ ΑΝΑΞΙΟΙ

Ἦταν Μαχίου ἓνα δειλινὸ γλυκὸ
Σὺν σκύψαμε φυλλομετρῶντας καὶ οἱ δύο
Πάνω σ' τὰ γαπημένο τὸ βιβλίον.
Μιᾶς ὁλοκαίνουρης γλυκειᾶς καὶ ἀγνῆς ζωῆς
Ποῦ ἓνα τραγοῦδι ρυθμικὸ καὶ θεῖο
μᾶς συνεπῆρε καὶ τοὺς δύο.

Γύρω μας χύναν γίσκεμιά, τριανταφυλλίες
μοσκοπνοές· τοὺς ἴσκιους μας ἀπὸ ψηλὰ τ' ἀστέρων
ἐφώτιζε, καὶ ὡς τῇ ψυχῇ, σὺν ἄγιον χέρι...
Μέσ' τὸ βιβλίον ἀπώθεσα γιὰ μιὰ ζωὴ
Πόθους, λαχτάρες, ὄνειρα, χαρὲς καὶ ἐλπίδες
Στὰ μάτια μου ὅλα αὐτὰ, τὰ γνῶριστες, τὰ εἶδες

Κ' ἡδονικὰς στιγμὰς τρελλὰς, π' ἀχόρταγαν ἀφίνον
Καὶ σάρκα καὶ ψυχή — πορφύρα ἀπλωμένη.
Εἰς τὸ βωμὸ τῆς ἀφθαστῆς ἀγάπης, σκλαβωμένη.
Χωρὶς ποτὲ νὰ ὑπονιστῶ πῶς ἄγιος βορρῆξ
Θὰ φύσαγε τριγύρω μας σκορπώντας ἓνα, ἓνα
Τὰ φύλλα τῆς ἀγάπης τοῦ βιβλίου, ὠμένα!

Γνωρίζοντάς μου ὠκεανούς συνεφιασμένων κόσμων
Σβύνοντας τὸ χρυσόγειρο, καὶ τὸν ἦχο τὸ θεῖο
Ἐσχίζοντάς μου τὴ καρδιά, καὶ τὸ βιβλίον...

ΑΘΗΝΑ ΡΟΥΣΣΑΚΗ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ

Καί, τώρα πιά, ποῦ ντύθηκε
τὸ κάτασπρο καὶ παγερὸ
ἡ φύσις σάβανο·
τὸ χιόνι,
καὶ τὸ πουλάκι ἀποδιώχτο
κλαροὶ δὲν βρῖσκει δροσερὸ
νὰ βροῇ ξαπόσταμα,
καὶ οἱ κλῶνοι
καὶ οἱ πῖο μεγάλοι ἐσπάσανε
ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ χιονιοῦ,
καὶ ἓνα του πέταγμα
ἔστὸ λόγγο
τὸ φέρνει πρὸς τὰ ἐρεῖπια
— βάσι τοῦ κόσμου του τοῦ νιοῦ —
καὶ μόνο ἀπόμακρον
με βόγγο
κλαίγει ἐκεῖ μονάχον του,
πῶς μοιάζει μετὰ τὸν Ποιητὴ
καὶ ἔστην ὁλόπαχη
ὀρφάνια
καὶ ἐρημιά, ποῦ ὅμως κάτασπρη
τὴν βλέπει ἡ θεῖα ψυχὴ αὐτῇ
καὶ πᾶν καὶ οἱ δύο τους
ἔστα οὐράνια.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΠΡΑΤΑΝΟΥ